
Shri Pushkara Dashashloki

श्रीपुष्करदशश्लोकी

Document Information

Text title : Shri Pushkara Dashashloki

File name : puShkaradashashlokI.itx

Category : misc, gurudev, nimbArkAchArya, dashaka

Location : doc_Z_misc_general

Author : shrIjI

Proofread by : Mohan Chettoor

Latest update : January 28, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 3, 2025

sanskritdocuments.org

શ્રીપુષ્કરદશશ્લોકી

પુષ્કરં પરમં દિવ્યં વેદસા શોભિતં ભજે ।
યાગરૂપં મહાતીર્થં નિર્મલાઽમ્બુપ્રપૂરિતમ્ ॥ ૧ ॥

જગત્સ્રષ્ટા શ્રીબ્રહ્મદેવ સે અતિશય શોભાયમાન ઔર યજ્ઞ
રૂપ પરમ શ્રેષ્ઠ તીર્થ જો અતીવ સ્વચ્છ જલ સે પરિપૂર્ણ અતિ દિવ્ય પ્રાચીન યુગાદિતીર્થ સમસ્ત તીર્થો કે ગુરુ રૂપ
શ્રીપુષ્કર કા ભજન સ્મરણ કરતે હૈ ॥ ૧ ॥

સર્વતીર્થગુરું વન્દે સાવિત્રીપરિરાજિતમ્ ।
ઋષિ-મુનિસમારાધ્યં નિર્જરૈરભિવન્દિતમ્ ॥ ૨ ॥

શ્રીબ્રહ્મા કી સહ ધર્મિણી પરમ પૂજ્યા શ્રીસાવિત્રીજી સે અતિ સુશોભિત, અગસ્ય, વામદેવ, વિશ્વામિત્ર પ્રભૃતિ
ઋષિ-મુનિયો સે શોભાયુક્ત સમારાધિત તથા દેવવૃન્દો સે પ્રતિપલ વન્દના કિયે ગયે એવં સમગ્ર તીર્થો કે ગુરુરૂપ
શ્રીપુષ્કર કી વન્દના કરતે હૈ ॥ ૨ ॥

મીન-કચ્છપસંયુક્તં દદુરૈરભિગુઞ્જિતમ્ ।
કલહંસ-બકાઽઽદિભી-રમ્યં નમામિ પુષ્કરમ્ ॥ ૩ ॥

જિસમેં મછલિયાં, કછુવેં, મેઢક, બતક-બગુલા આદિ જલચરોં સે અતિ રમણીય શ્રીપુષ્કર તીર્થ કો અભિનમન કરતે
હૈ ॥ ૩ ॥

શુક-પિક-મયૂરાદિ-પતંગૈ-ર્ગુઞ્જિતં પરમ્ ।
પુષ્કરં સતતં નૌમિ સદ્ભિ-બુધૈશ્ચ સેવિતમ્ ॥ ૪ ॥

સન્ત-મહાત્માઓં એવં તીર્થ નિવાસી વિદ્વાનોં સે પરિપૂજિત તથા શુક (તોતા) પિક (કોયલ) મોર આદિ પક્ષિવૃન્દોં
સે પરમ ગુઞ્જાયમાન શ્રીપુષ્કર કો પ્રતિપલ અભિનમન કરતે હૈ ॥ ૪ ॥

પ્રાચી-સરસ્વતી-નન્દા-સ્રવન્તીરુચિરં ભજે ।
પુષ્કરં સર્વપાપઘ્નં સર્વલોકહિતાવહમ્ ॥ ૫ ॥

પ્રાચી-સરસ્વતી-નન્દા આદિ પુણ્ય સલિલા નદિયોં સે

शोभायुक्त, स्नान-आयमन-मार्जन करने पर सबके पापों का शमन करने वाले और प्राणिमात्र के लिये परम
छितकारी जैसे तीर्थ शिरोमणि श्रीपुष्कर का भजन-ध्यान करते हैं ॥ ५ ॥

अगस्त्य-वामदेवादिकन्दरा यत्र शोभते ।

नौमि तं पुष्करं तीर्थं पद्मपुराणवर्णितम् ॥ ६ ॥

अगस्त्य-वामदेव-विश्वामित्र आदि ऋषि-मुनियों की तपःस्थली कन्दरा (गुफायें) जहाँ सुशोभित हैं ।

“श्रीपद्मपुराण” में जिसका विस्तृत वर्णन है, उस पुष्कर तीर्थ को नमन करते हैं ॥ ६ ॥

यत्र हि पापमोचिन्या मन्दिरं यारु दृश्यते ।

तं पुष्करं हृदा वन्दे नानाघट्टसमन्वितम् ॥ ७ ॥

जहाँ पर श्रीपापमोचिनी देवी का सुन्दर मन्दिर का दर्शन

होता है और परम कमनीय विविध घाटों से अति शोभायुक्त है, जैसे समस्त तीर्थों के गुरुरूप श्रीपुष्कर की अपने

अन्तःकरण से वन्दना करते हैं ॥ ७ ॥

हंसावतारकेन्द्रज्य श्रीनिम्बार्ककराऽर्चितम् ।

परशुरामदेवेन सेवितं पुष्करं भजे ॥ ८ ॥

श्रीहंस भगवान् ने जहाँ पर अवतार लिया और श्रीहंस भगवान् के अनन्तर मधुर्षिवर श्रीसनकादिक तथा

देवर्षिप्रवर श्रीनारदज्य ने उस स्थान पर विचरणा किया एवं आपसे दीक्षित होकर श्रीसर्वेश्वर प्रभु सलित यहाँ

पधार कर स्वकीय करारविन्दों से जिनका अर्चन किया और आपकी परम्परा में जगद्गुरु निम्बार्कचार्य पीठाधीश्वर

श्रीपरशुरामदेवाचार्यज्य मळाराज ने निवास किया उस पुष्करतीर्थ का मनसा, वाचा, कर्मणा भजन चिन्तन करते

हैं ॥ ८ ॥

ब्रह्मर्षिणा कृता यत्र विश्वामित्रेण पर्वते ।

तपस्या पावना श्रेष्ठा पुष्करं तज्य भावये ॥ ९ ॥

ब्रह्मर्षि श्रीविश्वामित्रज्य ने नाग पर्वत की उपत्यका अर्थात् तलहटी के अज्यल में दीर्घकाल पर्यन्त दिव्य तपस्या

की है उन सर्वोपरि तीर्थगुरु श्रीपुष्कर को अपने हृदयस्थल में भावना करते हैं ॥ ९ ॥

पुष्करं कमनीयज्य नागपर्वतशोभितम् ।

नमामि प्रत्यहं तीर्थं मनसा वयसा धिया ॥ १० ॥

नाग पर्वत से परम शोभायमान अत्यन्त सुन्दर स्वरूप तीर्थगुरु श्रीपुष्कर को मन-वाणी तथा भक्तिपूर्वक

अभिनमन करते हैं ॥ १० ॥

श्रीपुष्करदशश्लोकी सुवाञ्छितफलप्रदा ।

राधासर्वेश्वराद्येन शरणाङ्गतेन निर्मिता ॥ ११ ॥

સુન્દર મનોરથ કો પ્રદાન કરને વાલી થહ “પુષ્કર-દશશ્લોકી” હૈ । શ્રીપુષ્કર કી કૃપાજન્ય ઇસકી રચના હુઈ, થહી આન્તરિક ભાવ હૈ ॥

ઇતિ શ્રીપુષ્કરદશશ્લોકી સમાપ્તા ।

Proofread by Mohan Chettoor

Shri Pushkara Dashashloki

pdf was typeset on March 3, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

